

Έγκαιρος προγραμματισμός

GREEK

Ο έγκαιρος προγραμματισμός μπορεί να κάνει πολύ ευκολότερη τη διαχείριση των νομικών και οικονομικών ζητημάτων τόσο για το άτομο με την άνοια, όσο και την οικογένεια και τους φροντιστές του. Αυτό το ενημερωτικό φύλλο εξετάζει τρόπους για τον έγκαιρο προγραμματισμό και αναφέρει άτομα και οργανισμούς που μπορούν να βοηθήσουν.

Η άνοια επηρεάζει κάθε άνθρωπο διαφορετικά. Κάποιο άτομο μπορεί να αρχίσει να χάνει την ικανότητα να χειρίζεται χρήματα ή να παίρνει σοβαρές επιχειρηματικές αποφάσεις απ' την αρχή, ενώ κάποιο άλλο άτομο μπορεί να διατηρήσει αυτές τις ικανότητες για μεγαλύτερο διάστημα.

Ωστόσο, αργά ή γρήγορα οι ικανότητές του θα ελαττωθούν και το άτομο με άνοια δεν θα μπορεί να παίρνει τις δικές του αποφάσεις για οικονομικά ή νομικά ζητήματα.

Έγκαιρος προγραμματισμός

Ο έγκαιρος προγραμματισμός μπορεί να διευκολύνει τις οικογένειες και φροντιστές να διαχειρίζονται τις υποθέσεις του ατόμου με άνοια. Μπορεί επίσης να σημαίνει ότι το άτομο με άνοια ίσως να μπορεί να συμμετέχει στον προγραμματισμό και να βεβαιώνεται ότι εκτελούνται οι επιθυμίες του με τον τρόπο που θα ήθελε.

Όποτε είναι δυνατόν, πάρτε συμβουλές ενόσω το άτομο με άνοια μπορεί ακόμη να συμμετέχει στις συζητήσεις και είναι νομικά ικανό να υπογράψει οποιαδήποτε έγγραφα.

Οικονομικά ζητήματα

Αν κάποιος τραπεζικός λογαριασμός είναι κοινός (και στα δύο ονόματα), ο/η σύντροφος του ατόμου με την άνοια μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί το λογαριασμό χωρίς να γίνει οποιαδήποτε αλλαγή στις ρυθμίσεις. Ωστόσο μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα αν το άτομο με την άνοια χρησιμοποιεί ακατάλληλα το λογαριασμό ή έχει λογαριασμούς μόνο στο όνομά του. Για να αποφευχθούν τέτοια προβλήματα το άτομο με την άνοια μπορεί να εξουσιοδοτήσει, ενόσω είναι νομικά ικανό, κάποιο άλλο άτομο για να λειτουργεί το λογαριασμό. Είναι σημαντικό να θυμάστε ότι αυτή η εξουσιοδότηση δεν θα ισχύει αν το άτομο δεν είναι πλέον νομικά ικανό.

Αν το άτομο δεν είναι πρόθυμο να συμφωνήσει για αλλαγή στις ρυθμίσεις μπορεί να είναι χρήσιμο να μιλήσετε με το διευθυντή της τράπεζας για την ανεύρεση μιας πιθανής λύσης.

Έγκαιρος προγραμματισμός σημαίνει:

- Να έχετε κοινές υπογραφές σε όλους τους τραπεζικούς λογαριασμούς σας.
- Να συζητήσετε τα μελλοντικά οικονομικά σας ζητήματα με κάποιον οικονομικό σύμβουλο.
- Να κανονίσετε πώς και πότε το άτομο με άνοια μπορεί να έχει πρόσβαση στα χρήματά του.

Ποιοι μπορούν να βοηθήσουν;

- Διευθυντής τράπεζας
- Αναγνωρισμένος οικονομικός σύμβουλος
- Δικηγόρος
- Σύλλογος Αλτσχάιμερ Αυστραλίας

Μόνιμο πληρεξούσιο

Στις περισσότερες Πολιτείες και Επικράτειες ένα άτομο μπορεί να υπογράψει το έγγραφο που λέγεται μόνιμο πληρεξούσιο (enduring power of attorney) αν είναι νομικά ικανό άτομο κατά το χρόνο της υπογραφής. Το μόνιμο πληρεξούσιο είναι μια νομική ρύθμιση που δίνει τη δυνατότητα σ' ένα καθορισμένο άτομο να φροντίζει τις οικονομικές υποθέσεις ενός άλλου ατόμου αν αυτό το άτομο αδυνατεί να πράξει μόνο του. Πολλά άτομα έχουν μόνιμο πληρεξούσιο άσχετα αν υπάρχει κάποια ασθένεια ή διάγνωση.

Διατίθεται επίσης κανονικό ή γενικό πληρεξούσιο αλλά ισχύει μόνο ενόσω το άτομο είναι νομικά ικανό. Το μόνιμο πληρεξούσιο συνεχίζει να ισχύει μέχρι το θάνατο του ατόμου ή μέχρι να ανακληθεί.

Ένα απ' τα πλεονεκτήματα του μόνιμου πληρεξουσίου είναι ότι επιτρέπει στο άτομο με άνοια να διαλέξει κάποιον να ενεργήσει για λογαριασμό του σε νομικά και οικονομικά ζητήματα όταν δεν μπορεί πλέον να ενεργεί μόνο του.

Έγκαιρος προγραμματισμός σημαίνει:

- Εξασφάλιση ότι το άτομο με άνοια έχει την ευκαιρία να εξετάσει το ενδεχόμενο να κάνει μόνιμο πληρεξούσιο αν δεν το έχει ήδη κάνει, το συντομότερο δυνατόν μετά τη διάγνωση ενόσω έχει ακόμη την ικανότητα να το κάνει.
- Εξασφάλιση ότι η οικογένεια και οι φροντιστές έχουν κάνει μόνιμο πληρεξούσιο για τον εαυτό τους για να διασφαλίσουν ότι οι υποθέσεις τους είναι αντικείμενο καλής διαχείρισης σε περίπτωση που καταστούν ανάπηροι.
- Να έχετε αντίγραφο του μόνιμου πληρεξουσίου και να γνωρίζετε που βρίσκεται.

Ποιοι μπορούν να βοηθήσουν;

- Δικηγόρος
- Δικηγορικός Σύλλογος ή Ινστιτούτο, ή Νομική Βοήθεια
- Συνήγορος του Πολίτη ή Δημόσιος Κηδεμόνας
- Σύλλογος Αλτσχάιμερ Αυστραλίας

Διαθήκες

Στη διαθήκη δίνονται οδηγίες για τον τρόπο που θα μοιραστεί η περιουσία ενός αποθανόντος. Η διαθήκη είναι νομικά έγκυρη μόνο όταν το άτομο αντιλαμβάνεται τις επιπτώσεις της, οπότε είναι σημαντικό ότι εάν το άτομο με άνοια επιθυμεί να κάνει ή να ανανεώσει μια διαθήκη, να το κάνει ενόσω είναι ακόμη σε θέση να υπογράψει.

Έγκαιρος προγραμματισμός σημαίνει:

- Να έχετε ενημερωμένη διαθήκη
- Να γνωρίζετε ποιος είναι ο εκτελεστής της διαθήκης και πού βρίσκεται η διαθήκη

Ποιοι μπορούν να βοηθήσουν;

- Δικηγόρος
- Δικηγορικός Σύλλογος ή Ινστιτούτο, ή Νομική Βοήθεια
- Σύλλογος Αλτσχάιμερ Αυστραλίας

Αποφάσεις για ιατρική θεραπεία

Αν χάσετε την ικανότητα να παίρνετε αποφάσεις για την ιατρική σας θεραπεία κάποιο άλλο άτομο θα πρέπει να παίρνει αυτές τις αποφάσεις για λογαριασμό σας. Στις περισσότερες Πολιτείες και Επικράτειες μπορείτε να ορίσετε κάποιο άτομο που εμπιστεύεστε για να παίρνει αυτές τις αποφάσεις. Αν δεν έχετε προγραμματίσει από πριν, ο νόμος σε κάθε Πολιτεία και Επικράτεια επιτρέπει σ' ένα συγκεκριμένο δικαστήριο να διορίσει κάποιο άτομο να παίρνει αποφάσεις για λογαριασμό σας.

Υπάρχουν δύο είδη μεθόδων που διατίθενται για να σας βοηθήσουν να προγραμματίσετε από πριν σχετικά με τις ιατρικές θεραπείες:

- Το μόνιμο πληρεξούσιο που καλύπτει ζητήματα υγείας. Αυτό σας επιτρέπει να ορίσετε κάποιο άτομο που θα σας αντικαθιστά στη λήψη αποφάσεων για ιατρικές αποφάσεις.
- Έγκαιρη οδηγία, που είναι ένα γραπτό έγγραφο στο οποίο εκφράζετε τις επιθυμίες σας σχετικά με την ιατρική θεραπεία.

Μπορεί να χρησιμοποιούνται διαφορετικά ονόματα σε μερικές Πολιτείες και Επικράτειες, αλλά η λειτουργία αυτού του εγγράφου είναι σχεδόν η ίδια.

Έγκαιρος προγραμματισμός σημαίνει:

- Να διασφαλίσετε ότι το άτομο με άνοια έχει την ευκαιρία να κάνει ένα μόνιμο πληρεξούσιο που θα καλύπτει ιατρικά ζητήματα ή έγκαιρη οδηγία.
- Να έχετε αντίγραφο του εγγράφου και να γνωρίζετε που βρίσκεται.

Ποιοι μπορούν να βοηθήσουν;

- Δικηγόρος
- Δικηγορικός Σύλλογος ή Ινστιτούτο, ή Νομική Βοήθεια
- Συνήγορος του Πολίτη ή Δημόσιος Κηδεμόνας
- Σύλλογος Αλτσχάιμερ Αυστραλίας

Κηδεμονία και Διαχείριση

Στις περισσότερες Πολιτείες και Επικράτειες υπάρχει ένα Συμβούλιο ή Δικαστική Επιτροπή Κηδεμονίας που μπορεί να διορίσει κηδεμόνα ή διαχειριστή ενός ατόμου που δεν μπορεί πλέον να παίρνει αποφάσεις για τον εαυτό του. Αν υπάρχουν προβλήματα στη διαχείριση των υποθέσεων ενός ατόμου με άνοια, ή υπάρχει μια διαφωνία σχετικά με τα συμφέροντα του ατόμου, ίσως χρειαστεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο να υποβληθεί αίτηση για διορισμό κηδεμόνα ή διαχειριστή.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Σύλλογο Αλτσχάιμερ Αυστραλίας για να συζητήσετε κατά πόσο χρειάζεται να κάνετε αίτηση για διορισμό κηδεμόνα ή διαχειριστή και πώς να ενεργήσετε γι' αυτό.

Περισσότερες πληροφορίες

Ο Σύλλογος Αλτσχάιμερ Αυστραλίας προσφέρει υποστήριξη, πληροφορίες, εκπαίδευση και συμβουλές. Επικοινωνήστε με την Εθνική Γραμμή Βοήθειας Άνοιας στο **1800 100 500**.

Για περισσότερες πληροφορίες ή να διαβάσετε άλλα ενημερωτικά έντυπα επισκεφθείτε το δικτυακό μας τόπο **fightdementia.com.au**